

POSTANOWIENIE

Dnia 19 marca 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Eugeniusz Wildowicz

w sprawie **T.W.**

skazanego z art. 258 § 3 k.k. i in.,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 19 marca 2026 r.,

wniosku obrońcy

o wyłączenie sędzi Sądu Najwyższego A.D. od udziału w rozpoznaniu sprawy V KK 20/26,

na podstawie art. 40 § 1 pkt 1 k.p.k. w zw. z art. 42 § 1 k.p.k.

p o s t a n o w i ł

wyłączyć sędzię Sądu Najwyższego A.D. od udziału w rozpoznaniu sprawy V KK 20/26.

UZASADNIENIE

Do Sądu Najwyższego wpłynęła kasacja obrońcy T.W. od wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 22 listopada 2024 r., sygn. akt II AKa 277/24, utrzymującego w mocy wyrok Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 23 stycznia 2024 r., sygn. akt IV K 86/14.

Sprawa ta, zarejestrowana pod sygnaturą V KK 20/26, została zarządzeniem Prezesa Izby Karnej z dnia 22 stycznia 2026 r. przydzielona do referatu SSN A.D. (k. 28).

W dniu 10 lutego 2026 r. obrońca skazanego złożył wniosek o wyłączenie sędzi SN A.D. od udziału w rozpoznaniu niniejszej sprawy z uwagi na niespełnianie

przez nią wymogów bezstronności i niezawisłości na skutek udziału w jej powołaniu na urząd sędziego Sądu Najwyższego Krajowej Rady Sądownictwa w składzie sprzecznym z Konstytucją Rzeczypospolitej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

W sprawie zachodzą podstawy do wyłączenia sędziego SN A.D. z mocy prawa na podstawie art. 40 § 1 pkt 1 k.p.k.

W dyspozycji art. 40 § 1 pkt 1 k.p.k. mieszczą się przypadki obejmujące taką więź sędziego ze sprawą, że wynik danego postępowania będzie miał znaczenie nie tylko dla jego stron, ale także dla samego sędziego. Wyłączeniu na podstawie art. 40 § 1 pkt 1 k.p.k. podlega zatem sędzia w sytuacji, w której miałby dokonać oceny stosunku prawnoprocesowego (którego podmiotem, obok stron, jest także sędzia rozpoznający sprawę), wywierającego zarazem wpływ na jego własne prawa i obowiązki. Ponieważ oceny ważności i skuteczności tego stosunku nie może dokonywać sędzia będący jego stroną albo będący w identycznej sytuacji ustrojowo-procesowej, podlega on wyłączeniu z mocy prawa na podstawie art. 40 § 1 pkt 1 k.p.k. (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 3 marca 2026 r., I KK 413/25).

W pkt 2a kasacji złożonej przez obrońcę skazanego w niniejszej sprawie podniesiony został zarzut wystąpienia bezwzględnej przesłanki odwoławczej z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. w postępowaniu odwoławczym w związku z udziałem w wydaniu zaskarżonego orzeczenia sędziów nominowanych do Sądu Apelacyjnego w Łodzi na wniosek KRS, ukształtowanej w sposób spreczny z Konstytucją RP. Rozpoznanie tego zarzutu przez SSN A.D. prowadziłoby do naruszenia zasady *nemo iudex in causa sua*, gdyż ta sama okoliczność, związana z otrzymaniem nominacji sędziowskiej, dotyczy sędzi SN A.D. Jej udział w rozpoznaniu przedmiotowej sprawy nie tylko mógłby wywołać zarówno u stron, jak i w odbiorze społecznym przekonanie o braku bezstronności i rzetelności sądu (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 czerwca 2022 r., II KO 48/22 i postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 17 marca 2022 r., II KO 12/22), ale przede wszystkim spowodowałoby wydanie orzeczenia obciążonego wadą określoną w art. 439 § 1 pkt 1 k.p.k., ponieważ sędzia ta podlega wyłączeniu od rozpoznania niniejszej sprawy z mocy prawa.

Niezależnie od powyższego, podzielić należało argumentację przedstawioną w rozpoznawanym wniosku wskazującą powody, dla których wnioskodawca odmawia SSN A.D. przymiotu niezależności i bezstronności.

W związku z powołaniem tej osoby na urząd sędziego Sądu Najwyższego w dotkniętej wadą prawną procedurze z udziałem Krajowej Rady Sądownictwa, ukształtowanej, na podstawie ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r., w sposób niezgodny z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej, Sąd z jej udziałem trzeba uznać każdorazowo za nienależycie obsadzony (por. uchwała trzech połączonych Izb Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020 r., BSA I-4110-1/20). Tak rygorystyczna ocena konsekwencji orzekania przez sędziów Sądu Najwyższego, powołanych na urząd w procedurze z udziałem tzw. neo-KRS – w tym przez sędzię A.D., wynika z kluczowych kompetencji Sądu Najwyższego, mającego gwarantować niezakłócone, prawidłowe funkcjonowanie demokratycznego państwa prawnego oraz obiektywny standard niezależności, niezawisłości i bezstronności orzekania (por. ibidem).

Z tego względu wielokrotnie już Sąd Najwyższy wskazywał na potrzebę wyłączenia sędzi SN A.D. od rozpoznania spraw z uwagi na brak przymiotu niezawisłości i bezstronności, m.in. w postanowieniach z dnia 28 maja 2024 r., I KK 124/24, z dnia 6 listopada 2024 r., I KK 162/23 czy z dnia 12 maja 2025 r., I KK 147/24. Sąd Najwyższy w niniejszym składzie w pełni wyrażone w tych judykatach zapatrywania aprobuje i uznaje za własne.

Mając na uwadze, że wystąpiły określone w art. 40 § 1 pkt 1 k.p.k. przesłanki wyłączenia sędziego z mocy prawa, należało wyłączyć SSN A.D. od udziału w niniejszej sprawie.

Biorąc powyższe pod uwagę, Sąd Najwyższy orzekł jak w postanowieniu.

Eugeniusz Wildowicz

[WB]

[a.ł]

